

Statistiky úpadkové kriminality v České a Slovenské republice v období od roku 2008 do 2021

Ján Lalka, Jan Kvasnička

Úpadkové trestné činy jsou specifickou skupinou trestných činů hospodářské kriminality. Vyznačují se nejen souvislostí s úpadkem dlužníka a poškozením věřitelů, ale také vysokou průměrnou škodou v porovnání s jinými typy hospodářské kriminality.

Jejich páčání je typicky spojeno se společnostmi, které v určité fázi své existence končí v insolvenčním (konkursním) řízení. Četnost, s jakou se v ekonomice vyskytují, a efektivita, se kterou jsou vyšetřovány, je tak i jistým ukazatelem ekonomicko-právního prostředí daného státu.

V této práci se zaměřujeme na analýzu vývoje úpadkové trestné činnosti v ČR a SR v období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2021. Pro účely této práce vycházíme ze statistik kriminality zveřejňovaných Policií České republiky a Ministerstvem vnitra Slovenské republiky. Hlavní parametry statistik obsahují zejména počet zjištěných úpadkových trestných činů, jejich celkovou objasněnost a výši průměrné způsobené škody.

Hlavní závěry analýzy vývoje úpadkových trestných činů jsou následující:

- *Česká republika je v objasňování úpadkové kriminality dlouhodobě efektivnější než Slovensko (míra objasněnosti v ČR 61 % vs. SR 37 %).*
- *Vývoj počtu zjištěných úpadkových trestných činů je od roku 2017 bez významných odchylek v ČR i SR.*
- *Průměrná škoda způsobená úpadkovými trestnými činy v ČR byla v roce 2021 rekordních 4,5 mil. Kč.*
- *V SR klesá počet případů i jejich velikost, přesto se nedaří dlouhodobě zvyšovat objasněnost.*

1. Úvod do problematiky úpadkových trestných činů

Vymezení úpadkových trestných činů

Úpadkové trestné činy jsou takové trestné činy, „jejichž spáchání bezprostředně souvisí především se závazkovými právními vztahy mezi věřiteli a dlužníky, s úpadkem dlužníka a jeho řešením a s insolvenčním řízením“¹. Úpadek je definován v § 3 InsZ ve formě platební neschopnosti nebo předlužení dlužníka. Trestněprávní úprava České republiky ani Slovenské republiky však výslovně neuvádí úpadkové trestné činy jako samostatně definovanou skupinu trestných činů. Pro účely tohoto článku tedy vycházíme z kategorizace použité například JUDr. Františkem Púrym, Ph.D.², přičemž úpadkovými trestnými činy rozumíme:

- V České republice: poškození věřitele (§ 222 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., dále jen „TZ ČR“); zvýhodnění věřitele (§ 223 TZ ČR); způsobení úpadku (§ 224 TZ ČR); porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225 TZ ČR); pletichy v insolvenčním řízení (§ 226 TZ ČR); porušení povinnosti učinit pravdivé prohlášení o majetku (§ 227 TZ ČR).

¹ Púry, F. Úpadkové trestné činy v České republice. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 60

² https://ja-sr.sk/sites/default/files/2021-04/Pury_maj_2019.pdf

- Ve Slovenské republice: podvodný úpadek (§ 227 trestního zákona č. 300/2005 Z. z., dále jen „TZ SR“); zaviněný úpadek (§ 228 TZ SR); poškozování věřitele (§ 239 TZ SR); zvýhodňování věřitele (§ 240 TZ SR); machinace v souvislosti s konkursním a vyrovnacím řízením (§ 241 TZ SR); maření konkursního nebo vyrovnacího řízení (§ 242 a § 243 TZ SR) a maření exekučního řízení (§ 243A TZ SR).
- Mezi ČR a SR existují rozdíly v klasifikaci úpadekových trestných činů. V České republice není trestným činem podvodný a zaviněný úpadek (§ 227 a § 228 TZ SR), ale některé případy jsou postihnutelné jako způsobení úpadku (§ 224 TZ ČR) nebo poškození věřitele (§ 222 TZ ČR).

Jiné trestné činy související s úpadkem dlužníka

V praxi může být úpadek dlužníka způsoben také jinou trestnou činností, která byla spáchána dlouho před tím, než se dlužník do úpadku dostal. Může jít například o trestné činy podvodu, zpronevěry, porušení povinnosti při správě cizího majetku nebo například o zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění. Ačkoli tyto ostatní trestné činy mohou mít v praxi faktickou souvislost s úpadkem dlužníka, obecně není tato souvislost natolik úzká, a proto je mezi úpadekové trestné činy pro účely tohoto článku neřadíme (pokud není uvedeno jinak).

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto článku vycházíme ze statistických přehledů kriminality zveřejňovaných Policií ČR a Ministerstvem vnitra SR v období od roku 2008 do 2021.³ Statistiky uvedené v tomto článku obsahují pouze trestné činy zahrnuté v kategorii „hospodářská“ (ČR) a „ekonomická“ (SR) kriminalita, jedná se tak o trestné činy týkající se právnických osob.

Počet zjištěných trestných činů v daném roce odpovídá počtu trestných činů zjištěných v období od 1. 1. do 31. 12. daného roku.

Míra objasněnosti (či jen „objasněnost“) představuje podíl všech trestných činů objasněných v daném roce na počtu všech trestných činů zjištěných v daném roce. Počet objasněných případů tedy zahrnuje také trestné činy, které byly zjištěny dříve než v daném roce (tzv. „dodatečně objasněné“).

2. Statistiky úpadekové kriminality v ČR a SR v období od roku 2008 do 2021

V období od roku 2008 do 2021 bylo v České republice zjištěno celkem 4 586 úpadekových trestných činů s celkovou výší škody 8,8 mld. Kč. Celková objasněnost úpadekových trestných činů v ČR byla v uvedeném období na úrovni 61 %, což se shoduje s mírou objasněnosti ostatních hospodářských trestných činů.

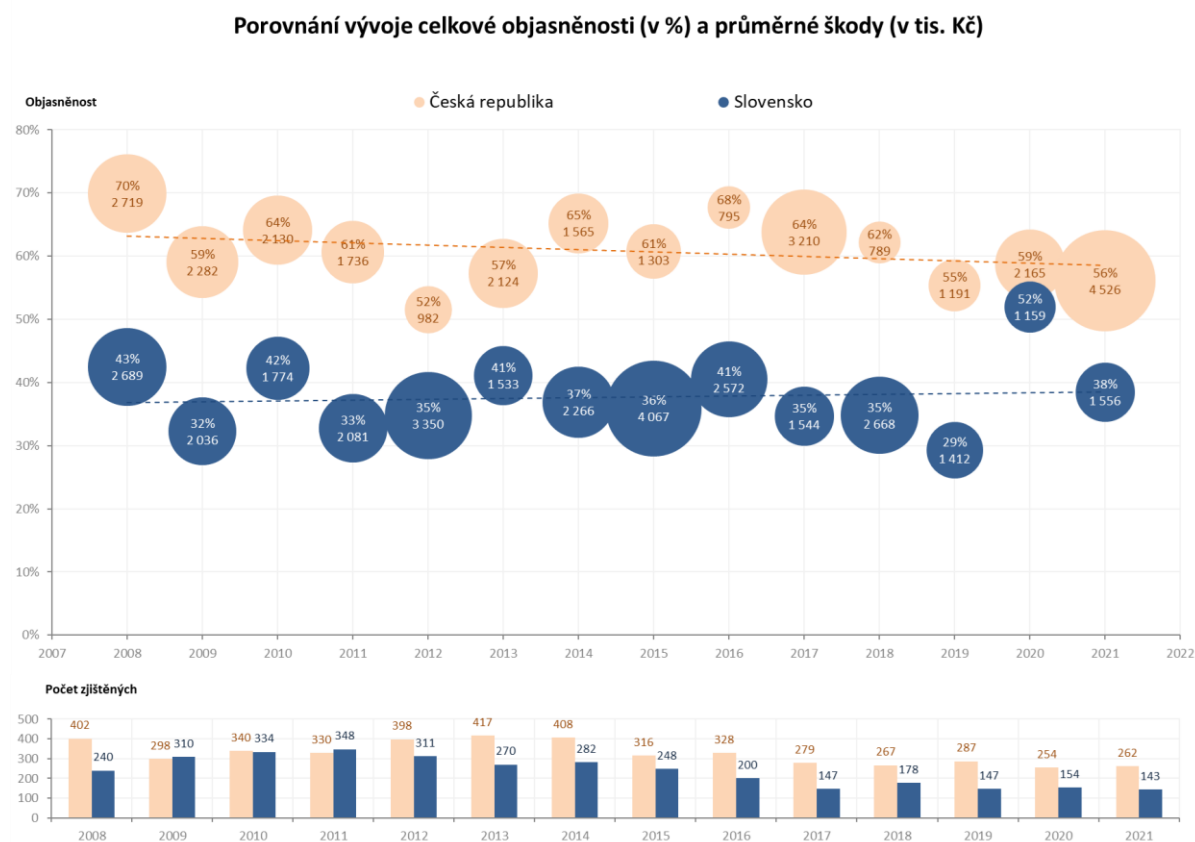
Ve Slovenské republice bylo ve stejném období zjištěno 3 312 úpadekových trestných činů s celkovou výší škody 289,8 mil. eur (7,5 mld. Kč). Celková objasněnost úpadekových trestných činů v daném období činila pouze 37 %, což je výrazně méně než objasněnost veškerých ekonomických trestných činů v SR (57 %).

V období let 2008 až 2021 bylo ve Slovenské republice ve srovnání s Českou republikou zjištěno o 38 % méně úpadekových trestných činů. Celková škoda vyplývající z těchto trestných činů však byla nižší o 15 %, a podíl objasněných úpadekových trestných činů byl dokonce o 39 % nižší.

Vývoj počtu všech zjištěných úpadekových trestných činů, celkové objasněnosti a výše průměrné škody v letech 2008 až 2021 je uveden v následujícím grafu:

³ <https://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>; <https://www.minv.sk/?statistika-kriminality-v-slovenskej-republike-xml>

Graf č. 1: Porovnání vývoje celkové objasněnosti (v %) a průměrné škody (v tis. Kč) všech úpadkových trestných činů v ČR a SR

Z grafu č. 1 vyplývá, že počet zjištěných úpadkových trestných činů v ČR i SR je od roku 2017 bez významnějších výchylek – od roku 2017 bylo zjištěno průměrně 250 úpadkových trestných činů ročně v ČR a 154 v SR. Oproti období 2008 až 2016 se tak průměrný počet ročně zjištěných úpadkových trestných činů snížil o 31 % z 360 na 250 v ČR a o 45 % z 282 na 154 v SR.

Z vývoje objasněnosti vyplývá, že trend úpadkových trestných činů v České republice je mírně klesající, zatímco míra objasněnosti v rámci SR v průběhu let mírně roste. Celková míra objasněnosti úpadkových trestných činů je však v ČR stále výrazně vyšší.

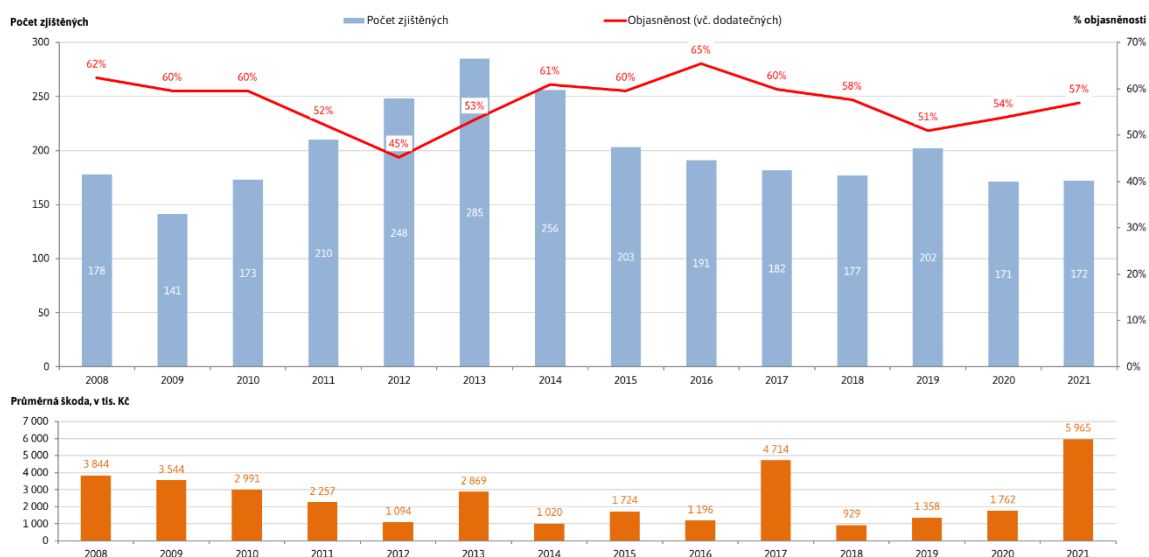
3. Statistiky úpadkové kriminality v ČR v období od roku 2008 do 2021

a) Poškození věřitele (§ 222 TZ ČR)

Podstatou trestného činu poškození věřitele je jednání, které způsobí faktické zmenšení hodnoty aktiv dlužníka, fiktivně sníží hodnotu dlužníkovu majetku či dochází k předstírání zániku dluhu, což má nepříznivé účinky pro uspokojení věřitele. Poškození věřitele se může dopustit jak dlužník, tak třetí osoba.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasněnosti trestného činu „poškození věřitele (§ 222)“ a výše průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 2: Vývoj počtu zjištěných případů a objasněnosti trestného činu „poškození věřitele (§ 222)“

Z grafu č. 2 vyplývá, že počet zjištěných případů trestného činu „poškození věřitele“ začal po dosažení svého vrcholu v roce 2013 postupně klesat. V roce 2019 došlo k jednorázovému zvýšení počtu zjištěných případů na 202, avšak v posledních dvou letech se počet stabilizoval na 171, resp. 172 zjištěných případů. Celková míra objasněnosti případů „poškození věřitele“ se pohybovala mezi 45 % a 65 %, přičemž od roku 2019 objasněnost opětovně meziročně mírně rostla. Průměrná škoda způsobená „poškozením věřitele“ dosáhla v roce 2021 téměř 6 mil. Kč, což představuje nejvyšší hodnotu za sledované období a nárůst na více než trojnásobek roku 2020.

b) Zvýhodnění věřitele (§ 223 TZ ČR)

Trestný čin zvýhodnění věřitele dle § 223 TZ ČR spáchá ten, kdo jako dlužník, který je v úpadku, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele zvýhodněním jiného věřitele. Na rozdíl od trestného činu poškození věřitele v tomto případě může být pachatelem pouze dlužník. Zároveň se také na rozdíl od poškození věřitele v tomto případě nemění celkový stav majetku dlužníka použitelného k uspokojení věřitelů, tento majetek je však pro uspokojení věřitelů použit nerovnoměrně. V rámci české trestněprávní úpravy je tento trestný čin důležitý také ve spojitosti s odpovědností za nepodání insolvenčního návrhu bez zbytečného odkladu. Samotné nepodání insolvenčního návrhu již není trestným činem, je-li však spojeno se zvýhodněním některého věřitele na úkor jiného věřitele, je postižitelné právě na základě § 223 TZ ČR.⁴

Zvýhodňujícími právními úkony jsou zejména úkony, kterými dlužník (i) splnil dluh dříve, než se stal splatným, (ii) dohodl změnu nebo nahrazení závazku ve svůj neprospěch, (iii) prominul svému dlužníkovi splnění dluhu nebo jinak dohodl anebo umožnil zánik či nesplnění svého práva, (iv) poskytl svůj majetek k zajištění již existujícího závazku.

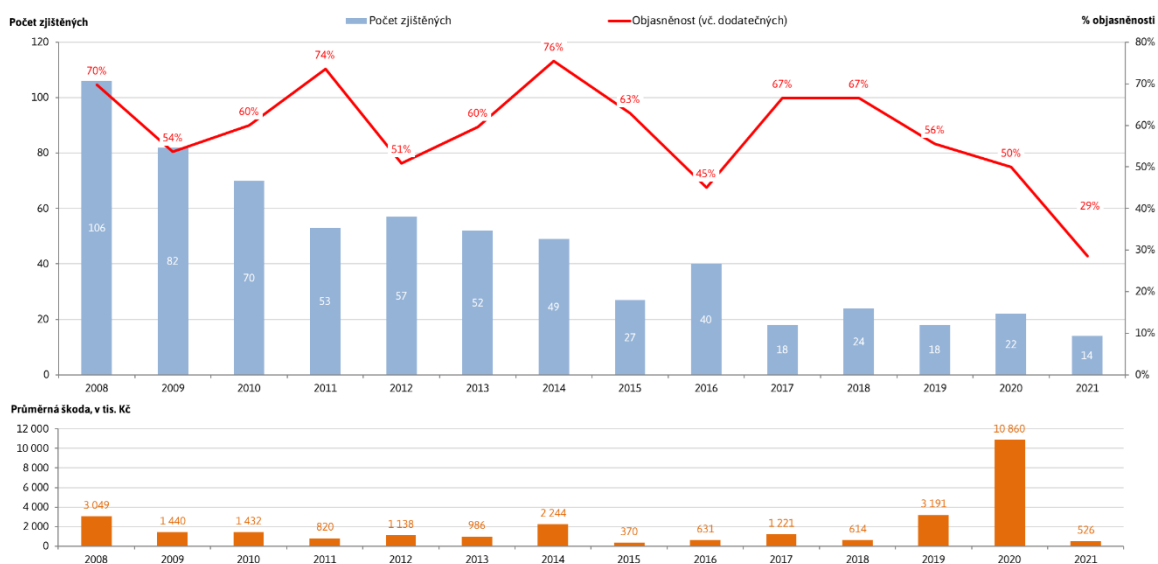
„Skutková podstata zvýhodnění věřitele podle § 223 odst. 1 TZ ČR nevyžaduje, aby již bylo zahájeno insolvenční řízení týkající se majetku dlužníka ... Naopak trestní postih zde míří zejména na případy neodůvodněného zvýhodňování určitých věřitelů na úkor jiných v době

⁴ Púry, F. Úpadkové trestné činy v České republice. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 75

bezprostředně předcházející zahájení insolvenčního řízení. Právě v této době totiž hrozí s ohledem na vyvíjející se ekonomickou situaci dlužníka z jeho strany největší majetkové úniky, protože po rozhodnutí soudu o úpadku jsou již dispozice dlužníka s vlastním majetkem značně omezeny.“⁵

Vývoj počtu zjištěných případů, objasňenosti trestného činu „zvýhodnění věřitele (§ 223)“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 3: Vývoj trestného činu „zvýhodnění věřitele (§ 223)“

Z grafu č. 3 vyplývá, že počet zjištěných případů trestného činu „zvýhodnění věřitele“ od roku 2008 průběžně klesal ze 106 na 14 zjištěných případů v roce 2021 (tj. pokles o 87 %).

Míra objasňenosti „zvýhodnění věřitele“ se od roku 2019 snižuje, a to i přes pokles počtu zjištěných případů oproti předchozím obdobím. V roce 2021 dosáhla míra objasňenosti „zvýhodnění věřitele“ hodnoty 29 %, tj. vůbec nejméně od roku 2008.

Průměrná škoda vzniklá „zvýhodněním věřitele“ se v průběhu sledovaného období pohybovala mezi 370 tis. Kč a 3,2 mil. Kč, kromě roku 2020, kdy průměrná škoda vzrostla na 10,9 mil. Kč.

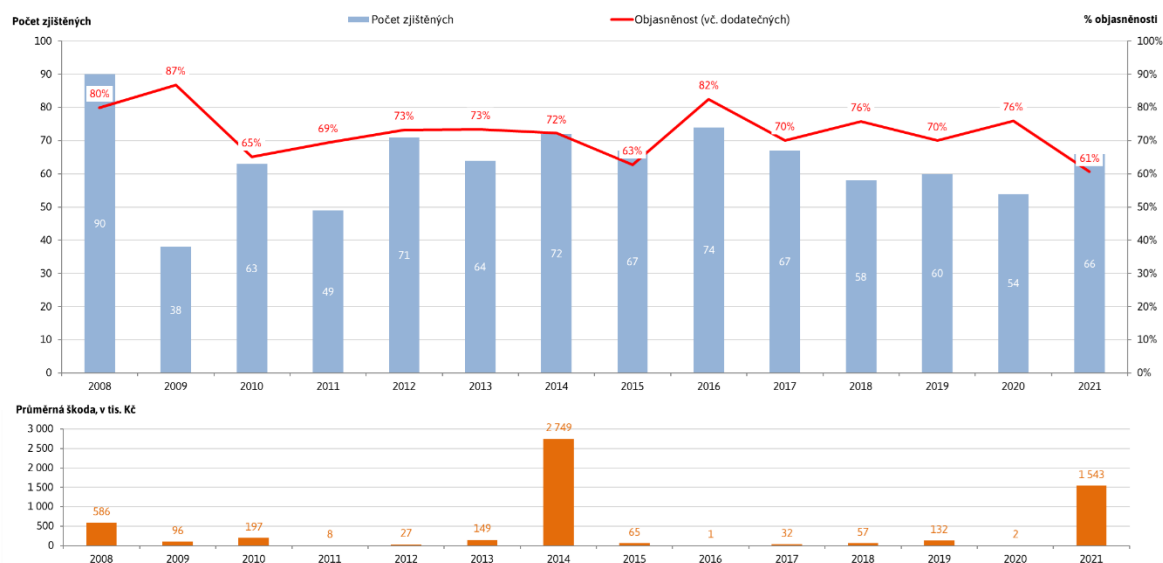
c) Porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225 TZ ČR)

Kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce, a tím ohrozí účel insolvenčního řízení, dopouští se porušení povinnosti v insolvenčním řízení. Podstatou tohoto trestného činu tedy není přímé poškození nebo ohrožení majetku. Trestně postizitelné je samotné jednání, které brání náležitému uspořádání majetkových vztahů dlužníka dle insolvenčního zákona.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasňenosti trestného činu „porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225)“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

⁵ Púry, F. Úpadkové trestné činy v České republice. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, str. 77

Graf č. 4: Vývoj trestného činu „porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225)“

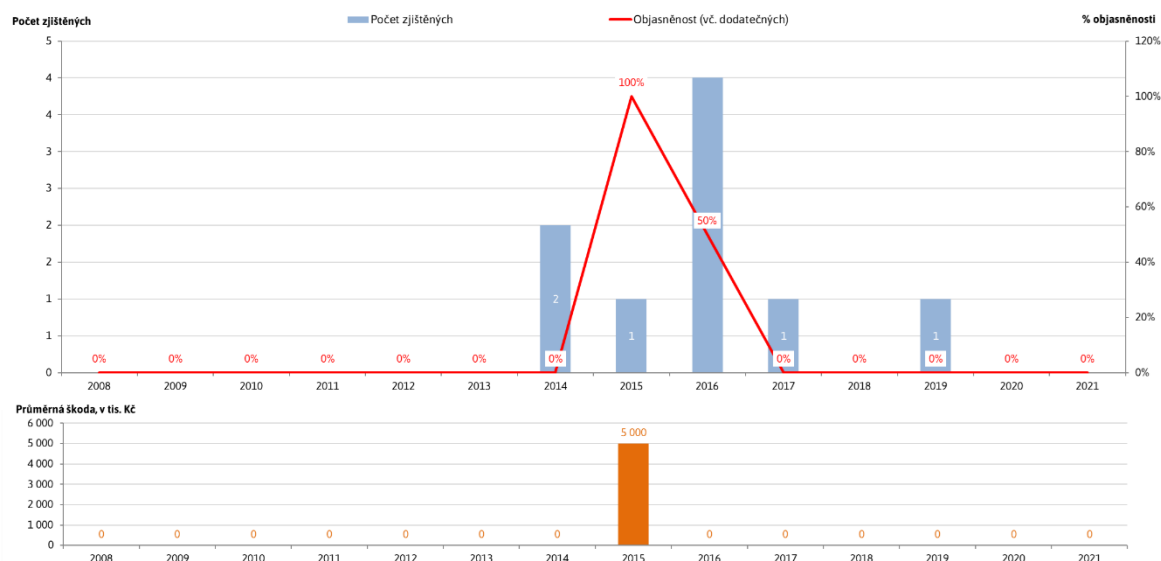
Ve vývoji počtu zjištěných trestných činů „porušení povinnosti v insolvenčním řízení“ nepozorujeme výrazné odchylky. Ve sledovaném období bylo v průměru zjištěno 64 případů porušení povinnosti v insolvenčním řízení ročně. Míra objasňenosti v období let 2008 až 2021 dosáhla 73 %, tedy více než u všech hospodářských trestných činů celkem (61 %). Vzhledem ke skutečnosti, že skutková podstata tohoto trestného činu není navázána na vzniklou škodu, v 11 z 15 sledovaných let nepřesáhla průměrná škoda 200 tis. Kč, a ve třech sledovaných letech se dokonce pohybovala v jednotkách tisíc Kč. Naopak v roce 2021 dosáhla škoda trestného činu „porušení povinnosti v insolvenčním řízení“ průměrné výše 1,5 mil. Kč, což představuje druhou největší hodnotu za sledované období.

d) Pletichy v insolvenčním řízení (§ 226 TZ ČR)

Trestného činu „pletichy v insolvenčním řízení“ se dopustí ten, kdo (i) přijme nebo si dá slíbit či (ii) poskytne nebo nabídne majetkový nebo jiný prospěch v rozporu se zásadami a pravidly insolvenčního řízení. Pachatelem zde může být věřitel, insolvenční správce nebo třetí osoba. Podstatou tohoto trestného činu není samotný útok na majetek dlužníka, podobně jako u „porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225)“. Trestně postižitelné je zde opět samotné jednání, které negativně ovlivňuje možnost náležitého uspořádání majetkových vztahů dlužníka v insolvenčním řízení.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasňenosti trestného činu „pletichy v insolvenčním řízení (§ 226)“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 5: Vývoj trestného činu „pletichy v insolvenčním řízení (§ 226)“

Jak vyplývá z grafu č. 5, trestný čin „pletichy v insolvenčním řízení“ byl v zjištěn pouze v devíti případech mezi lety 2014 a 2019. Celková míra objasněnosti za sledované období činí 44 %. Škoda byla zjištěna pouze u jednoho případu v roce 2015, a to ve výši 5 mil. Kč.

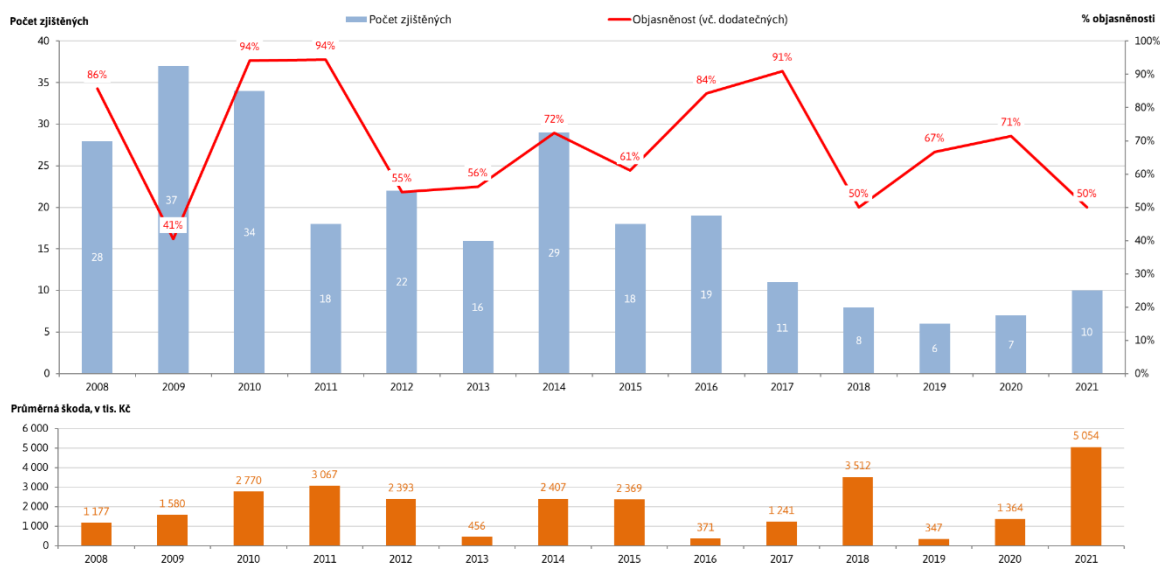
e) Způsobení úpadku (§ 224 TZ ČR)

Způsobení úpadku se dopustí ten, kdo si přivodí úpadek tím, že (i) činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům, (ii) spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá jeho povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru, (iii) užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem, (iv) poskytuje ze svého majetku půjčky nebo úvěry jiným osobám, ač to je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům, nebo (v) učiní nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchod nebo operaci, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům.

Způsobení úpadku se dopustí také ten, kdo přijme nový závazek nebo zřídí zástavu, ačkoli ví, že je v úpadku, a tím zhorší postavení dosavadních věřitelů.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasněnosti trestného činu „způsobení úpadku (§ 224)“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 6: Vývoj trestného činu „způsobení úpadku“

Z grafu vývoje trestného činu „způsobení úpadku“ vyplývá, že počet těchto zjištěných trestných činů v období roku 2008 až 2021 klesl, a to zejména v letech 2017 až 2021. Průměrný počet zjištěných „způsobení úpadku“ v letech 2017 až 2021 byl 8,4 případu ročně, přičemž v období 2008 až 2016 to bylo v průměru 24,5 případu ročně.

Míra objasněnosti „způsobení úpadku“ činila v období let 2008 až 2021 celkem 70 %, avšak v roce 2021 činila pouze 50 %. V roce 2021 byla zároveň evidována nejvyšší průměrná škoda více než 5 mil. Kč na jeden zjištěný případ.

4. Statistiky úpadkové kriminality v SR v období od roku 2008 do 2021

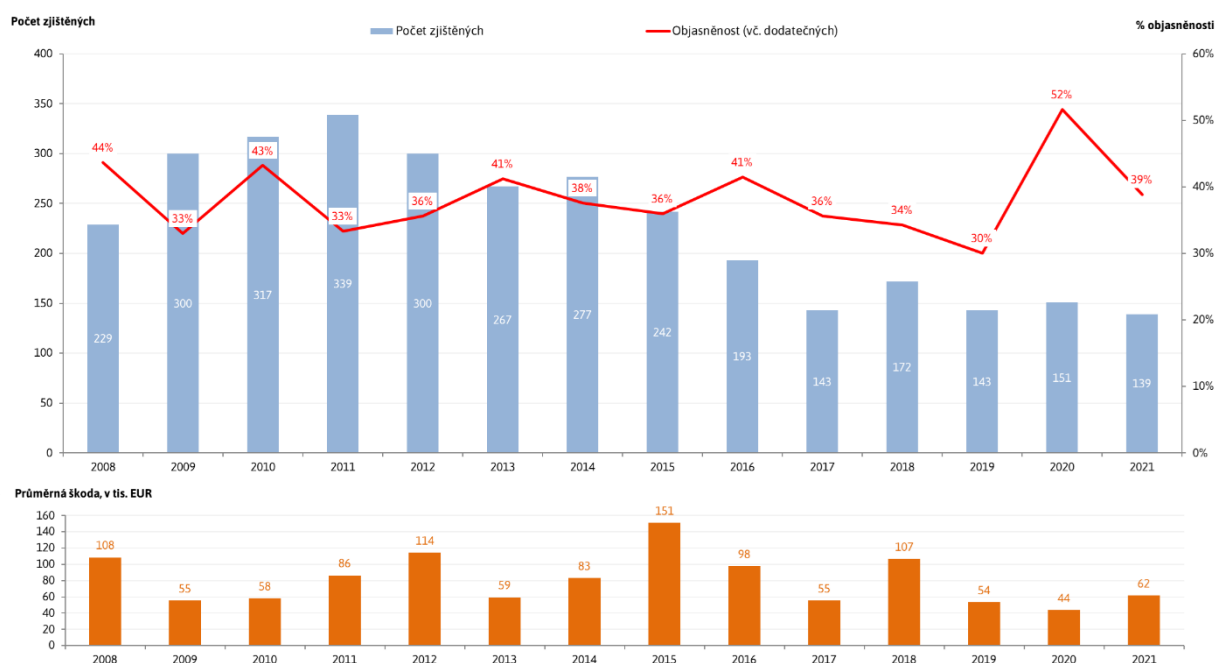
a) Poškozování a zvýhodňování věřitele (§ 239 TZ SR), machinace a maření konkursního a vyrovnacího řízení a ostatní trestné činy související s úpadkem

V rámci statistik kriminality zveřejňovaných policií SR jsou pod názvem „poškodzovanie veriteľ’a“ sloučeny následující úpadkové trestné činy:

- Poškozování věřitele (§ 239 TZ SR).
- Zvýhodňování věřitele (§ 240 TZ SR).
- Machinace v souvislosti s konkursním a vyrovnacím řízením (§ 241 TZ SR).
- Maření konkursního nebo vyrovnacího řízení (§ 242 a § 243 TZ SR).
- Ostatní trestné činy související s úpadkem.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasněnosti trestného činu „poškodzovanie veriteľ’a“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 7: Vývoj kategorie trestného činu „poškodovanie veriteľa“ (obsahuje také ďalší úpadkové trestné činy)

Z grafu č. 7 vyplývá, že počet trestných činů souvisejících s „poškodováním veritele“ postupně klesal od roku 2011, kdy dosáhl vrcholu, až do roku 2017. Od roku 2017 se počet těchto zjištěných trestných činů pohybuje v rozsahu 139 až 172 případů ročně. Celková míra objasněnosti za období let 2008 až 2021 činila 37 %, přičemž v roce 2019 dosáhla nejnižší hodnoty od roku 2008 (30 %) a v následujících letech opět vystoupala nad průměrné hodnoty sledovaného období. Míra objasněnosti „poškodovanie veriteľa“ za období let 2008 až 2021 je výrazně pod mírou objasněnosti všech ekonomických trestných činů v SR, která ve stejném období činila 57 %.

Průměrná škoda ve spojitosti s trestnými činy zahrnutými v kategorii „poškodovanie veriteľa“ činila v období let 2008 až 2021 v průměru 83 tis. eur, od roku 2019 se průměrná škoda držela pod touto průměrnou hranicí.

b) Podvodný a zaviněný úpadek

Data v této části sdružují následující trestné činy dle TZ SK:

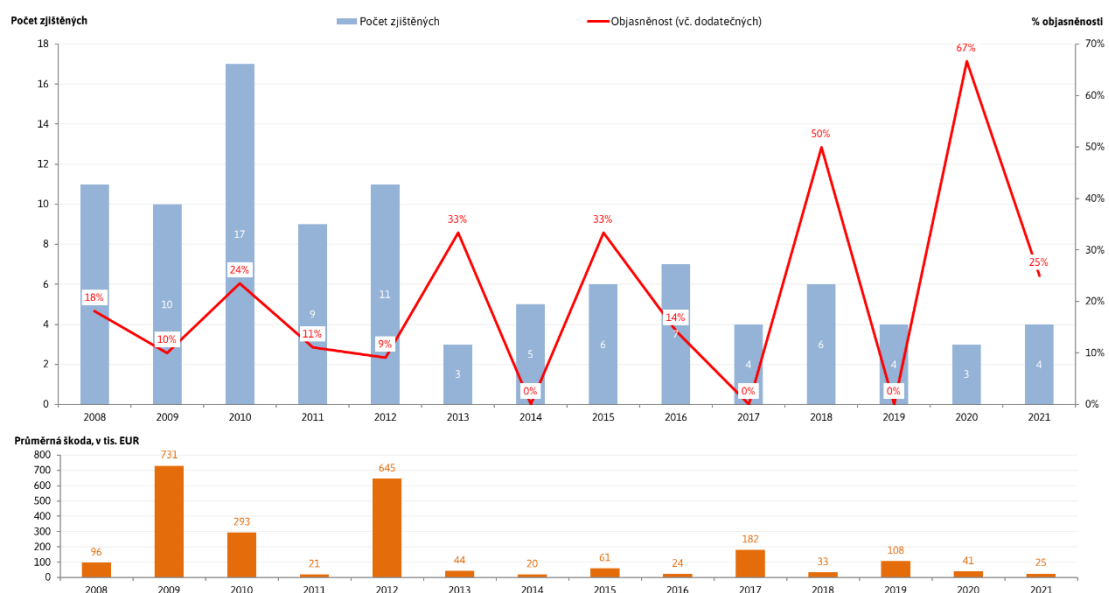
- Podvodný úpadek (§ 227 TZ SR).
- Zaviněný úpadek (§ 228 TZ SR).

Skutkové podstaty obou trestných činů jsou srovnatelné s trestným činem „způsobení úpadku“, který nalezneme v českém trestním zákoně. „Zaviněného úpadku“ se dopustí ten, kdo zmaří uspokojení věřitele tím, že (i) bez dostatečného finančního krytí investuje do ztrátového podniku; (ii) přijme nebo poskytne úvěr, který je nevýhodný z hlediska finanční způsobilosti právnické osoby; (iii) zničí, poškodí nebo daruje ke škodě věřitele právnické osoby; (iv) použije převážnou část příjmů z podnikání právnické osoby pro svou osobní spotřebu; nebo v) investuje příjmy z podnikání právnické osoby, byť i jen zčásti, do loterií, her nebo sázek. „Podvodného úpadku“ se potom dopustí ten, kdo způsobí úpadek právnické osoby, ve které je statutárním orgánem tím, že použije majetek této právnické osoby, byť i jen zčásti, pro založení

jiné právnické osoby; nebo získání účasti v jiné právnické osobě, a to s úmyslem způsobit jinému škodu nebo sobě či jinému neoprávněný prospěch.

Vývoj počtu zjištěných případů, objasněnosti trestných činů „podvodný a zavinený úpadok“ a průměrné způsobené škody je uveden v následujícím grafu:

Graf č. 8: Vývoj trestných činů „podvodný a zavinený úpadok“

Graf číslo 8 znázorňuje, že počet zjištěných trestných činů zahrnutých pod „podvodný a zavinený úpadok“ v roce 2013 výrazně poklesl a od roku 2013 se pohybuje mezi 3 až 7 zjištěnými případy ročně. Objasněnost těchto trestných činů výrazně kolísá zejména kvůli nízkému počtu případů. I přes poměrně nízký počet případů dosáhla celková objasněnost trestných činů „podvodný a zavinený úpadok“ pouze 19 %, tj. výrazně pod objasněností všech hospodářských trestných činů v SR (57 %).

5. Shrnutí

Česká republika je v objasňování úpadkové kriminality dlouhodobě efektivnější

V období od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2021 bylo v České republice zjištěno celkem 4 586 úpadkových trestných činů s celkovou výší škody 8,8 mld. Kč. Celková objasněnost úpadkových trestných činů v ČR byla v uvedeném období na úrovni 61 %, což se shoduje s mírou objasněnosti všech hospodářských trestných činů v ČR (61 %). Ve stejném období bylo v SR zjištěno o 38 % méně úpadkových trestných činů než v ČR (3 312), celková škoda u těchto činů však byla nižší pouze o 15 % (7,5 mld. Kč), a podíl objasněných úpadkových trestných činů byl dokonce o 39 % nižší (37 %). Celková objasněnost ekonomických trestných činů v SR přitom činila 57 %.

Vývoj počtu zjištěných úpadkových trestných činů od roku 2017 v ČR i SR je bez významných odchylek

Vývoj počtu zjištěných úpadkových trestných činů od 2008 do 2021 lze rozdělit do tří období:

- Růst v období od 2008 do 2013 (v SR 2008 až 2012) - průměrný počet zjištěných případů činil 364 v ČR a 309 v SR

- Pokles od roku 2014 do roku 2016 (v SR od roku 2013 do 2016) - průměrný počet zjištěných případů činil 351 v ČR a 250 v SR
- Bez významných odchylek od roku 2017 do roku 2021 - průměrný počet zjištěných případů činil 270 v ČR a 154 v SR

Průměrná škoda způsobená úpadkovými trestnými činy v ČR byla v roce 2021 rekordní

Nejvýznamnějším úpadkovým trestným činem v ČR podle počtu zjištěných případů i výše průměrné škody je „poškození věřitele (§ 222)“. Počet zjištěných případů je od roku 2008 bez významnějších odchylek. V roce 2021 bylo zjištěno 172 případů (v roce 2008 to bylo 178 případů), objasněnost se dlouhodobě pohybuje okolo 57 %. Průměrná zjištěná škoda se dlouhodobě pohybuje mezi 1 a 5 mil. Kč. Právě v roce 2021 byla průměrná škoda u tohoto trestného činu nejvyšší od roku 2008, a to téměř 6 mil. Kč.

K výraznému poklesu počtu zjištěných trestných činů došlo v ČR u trestného činu „zvýhodnění věřitele (§ 223)“. V roce 2021 bylo zjištěno pouze 14 případů „zvýhodnění věřitele“, což je pokles o 88 % oproti 106 případů zjištěných v roce 2008. Zdá se však, že snížení počtu zjištěných případů se neodrazilo ve vyšší objasněnosti, ta totiž v roce 2021 dosáhla pouze 29 % (nejméně od roku 2008).

Významný pokles počtu zjištěných případů od roku 2017 lze pozorovat také u „způsobení úpadku“, kdy v letech 2017–2021 bylo zjištěno průměrně 8,4 případu ročně, zatímco v předchozích obdobích to bylo průměrně 24,5 případu ročně. V roce 2021 zároveň výrazně stoupla průměrná škoda vzniklá „způsobením úpadku“ na 5 mil. Kč (oproti 1,4 mil. Kč v roce 2020).

Trestný čin „porušení povinnosti v insolvenčním řízení (§ 225)“ vykazuje nejvyšší celkovou míru objasněnosti (73 %) ze skupiny úpadkových trestných činů. Počet každoročně zjištěných případů „porušení povinnosti v insolvenčním řízení“ je průměrně 66 a jeho vývoj je bez významných odchylek. I u tohoto trestného činu byla v roce 2021 zaznamenána nejvyšší hodnota průměrné škody od roku 2008, a to 1,5 mil. Kč.

V SR klesá počet případů i jejich velikost, přesto se nedaří dlouhodobě zvyšovat objasněnost

Počet úpadkových trestných činů zjištěných na Slovensku od roku 2017 výrazně klesl. Zatímco v období 2008 až 2016 byl průměrný počet zjištěných úpadkových trestných činů 283 ročně, v období od roku 2017 do 2021 bylo ročně zjištěno průměrně 154 úpadkových trestných činů, co představuje pokles o 46 %. Poklesla také průměrná zjištěná škoda, která v období 2008 až 2016 činila v přepočtu 2,5 mil. Kč, v období od 2017 do 2021 to bylo pouze 1,7 mil. Kč. Pokles počtu zjištěných trestných činů je znatelný u všech úpadkových trestných činů. Dlouhodobě však SR vykazuje oproti ČR výrazně nižší objasněnost (37 %) úpadkových trestných činů, avšak snížený počet případů a jejich velikosti v posledních letech se neodrazilo ve vyšší míře objasněnosti.